

Riskbedömning vid räddningsinsats, Drunkning Nya hamnen (20200701)

Vårt uppdrag:

Arbetsledare ska vid operativa händelser, som en viktig arbetsmiljöåtgärd, våga risker mot nytta när insatser ska beslutas. Vad som framkommit vid avvägningen ska beaktas vid val av inriktning på insatserna.

Att genom stickprov kontrollera att dessa riskbedömningar görs, att de håller en god kvalitet och att de dokumenteras på ett bra sätt. Föreslå förbättringar.

Chefen för räddningsavdelningen som utser en grupp med personalmedverkan.

Tankemodellen

Det krävs olika sakkunskaper för att kunna göra riskbedömningar inom olika områden. Framförallt styrkeledare och insatsledare ska ha tillräckliga sakkunskaper för de riskbedömningar som genomförs på skadeplats. Riskbedömning inom specifika händelsetyper ska därför regelbundet återkomma i de övningar och utbildningar som kontinuerligt genomförs.

Men även om sakkunskaperna skiljer sig mellan olika händelsetyper så ska arbetssättet för riskbedömning vara lika oavsett händelsetyp. Arbetssättet är en process som ska pågå under hela insatsens genomförande och är alltså inget som avklaras i uppstarten för att sedan aldrig följas upp. Vid större och mer komplexa händelser kan det därför vara nödvändigt att utse någon som särskilt ansvarig för riskbedömning och säkerhet, ett så kallat säkerhetsbefäl. Dennes uppgift blir då att enbart fokusera på riskbedömningsprocessen och bör inte tas i anspråk för andra arbetsuppgifter.

Riskbedömningsprocessen består av fyra steg:

1. **Identifiera riskkällor** – Vilka riskkällor finns på den här platsen? Finns det någon särskild riskbild? Vilka riskkällor innebär skadan? Vilka riskkällor för skadeutvecklingen med sig?
2. **Bedöm riskerna** – Bedöm sannolikheten för att riskkällan inträffar och konsekvensen om den inträffar.
3. **Åtgärda** – Bestäm hur förhållningssättet till riskerna ska vara. Bestäm vilken skyddsutrustning som ska användas. Zonindela.
4. **Följ upp!** – Se till att riskbedömningen är känd hos alla på skadeplatsen. Se till att förhållningssätt efterlevs och skyddsutrustning används. Börja om och identifiera nya riskkällor.

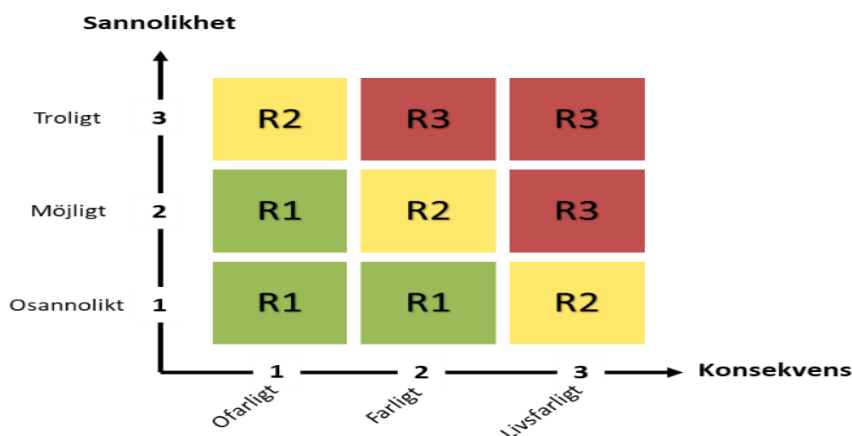
Dokumentation

AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete ställer i 8§ krav på att riskbedömningen ska dokumenteras skriftligt. I kommentarerna till 5§ AFS 2007:7 om rök- och kemdykning står det att riskbedömningen bör dokumenteras skriftligt så snart som möjligt efter insatsens slut. Detta visar på arbetsmiljöverkets förståelse för svårigheten att dokumentera i samband med själva insatsens genomförande. *Det är dock rimligt att MRF har ambitionen att räddningsledaren dokumenterar riskbedömningen under insatsens gång i de fall insatsledare, befäl i beredskap eller inre befäl fyller denna funktion.* Alternativt kan räddningsledaren utse någon annan med tillräcklig kompetens att vara säkerhetsbefäl och då delegera dokumenteringen till denne. För att underlätta dokumentationen på skadeplats har en mall för detta arbetats fram:

Identifierade riskkällor	Bedöm riskerna Sannolikhet - Konsekvens			Åtgärd
	Låg	Medel	Hög	

I mallen finns även en riskmatris med förklarande text som stöd för hur riskerna ska värderas och hur förhållningssättet till riskerna bör vara:

*Vi har vi bitt de inblandade befälen att överföra sina identifierade risker till matrisen gällande sannolikhet och konsekvens om något skulle ske inom respektive del.
Först utifrån "ingen åtgärd" och sen bedömning efter "genomförd åtgärd".*

Klassning av risk	Behov av åtgärd
Låg Försumbar eller liten risk	Ej behov av åtgärd, informera om risken.
Medel Viss risk	Utför riskreducerande åtgärd
Hög Allvarlig eller mycket allvarlig risk	Arbetet ska inte utföras innan åtgärd vidtagits, alternativt välj annat arbetssätt.

Identifierade risker enligt matris: Drunkning Nya hamnen, Sundsvall

Sannolikhet/ konsekvens: Specificerat

Bråk på platsen: R3 innan åtgärd. Bedömning utifrån att det var bråk och risk att personer hade tillhyggen.
Efter åtgärd där en person bara ska hålla koll på säkerheten anses risken vara R2.

Flytväst saknades på ytlivräddare: R3 innan åtgärd. Bedömning grundas i att våldsamma personer skulle kunna vara våldsamma även mot vår personal. Då fanns risk för att ytbärgare skulle tappa flytkraft och sjunka.
Efter åtgärd att 1090 lagt sig bredvid ytbärgare så bedöms risken vara reducerad till R2.

Blod och avföring från skadade: R2 och här gjordes ingen åtgärd. Utifrån att väldigt få är smittbärare och då är sannolikheten inte särskilt stor att våra ytbärgare eller personer på land som hjälper till att dra upp personerna ska ha varit så utsatta för blodsmitta. Dock kan inte risken helt förbises och därmed blir bedömningen R2 genom hela insatsen.

Zonindelning på skadeplats:

Het zon: Vattnet; kräver särskild utrustning (skall ha flytdräkt, flytväst, lina)

Varm zon: Kajkant (bör använda handskar, flytväst)

Kall zon: Övriga ytor på land (ingen särskild utrustning)

Översikt sammanställning

Identifierade riskkällor	Bedöm riskerna Sannolikhet - Konsekvens			Åtgärd
	Låg	Medel	Hög	
Bråk på platsen, minst 2 personer i vattnet			R3	Chauffören och styrkeledaren skulle säkerhetsställa säker arbetsmiljö under hela insatsen. R2
Flytväst saknades på ytlivräddare			R3	Båt 1090 finns i närhet större delen av insatsen. R2
Blod och avföring från skadade		R2		Ingen direkt åtgärd utfördes. R2

Intervju har genomförts 18/1-2021 med:

Styrkeledare: Jocke Kastemyr

Insatsledare: Magnus Rudberg

Inre Befäl: Henrik Cedergren

SU & LR utlåtande:

Riskbedömningen vid denna insats har genomförts på ett sätt där vi märkt förbättringspunkter. I samråd med de inblandade befälen så kom vi fram till att det som belysts vid genomförd AAR (#50802) täcker in de förslag på förbättringar som vi resonerade oss fram till under intervjun. (flera av dessa punkter har genomförts efter detta) och vi hänvisar till det dokumentet för mer info.

Mer information om händelsen finns också i händelserapporten i Daedalos.

**Medelpads
Räddningstjänstförbund**